

ყოველ დღე ორშაბათს გარდა

ფროგა

ცალკე ნომერი ღირს შაურათ

რედაქცია: სოლოლაკზე, სერ-გივეის ქუჩაზე, ივ. ამირაგვის სახლში, № 8.

კანტორა რედაქციისა: სერ-გივეის ქუჩაზე, ივ. ამირაგვის სახლებში, № 8.

ხელის-მოწერა მიიღება კანტორაში. ბარეშე მცხოვრებთათვის: Въ Типографіи. Въ редакціи газ. „Дროзба“.

გაზეთის ფასი: მთელის წლისა—8 მან., ნახევარ წლისა—4 მან. და 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მან.

განცხადება: მიიღება ქართულის, რუსულის, სომხურს [დ] ნ[ა] წ[ა]ნ[ა]ნ[ა].
ფასი განცხადებისა. დიდი ასო-ებით ასოზე—1 კაპ., ასო-მთავრულით ცტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის სიკვრითი—5 კაპ., პატარა—4 კაპ.

რედაქციას უფლება აქვს გასწოროს და შეამოკლოს დასაბეჭდოთ გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

მოგაგალ 1878 წელს გაზეთი

„დროება“

გამოვა იმავე პროგრამითა და მიმართულებით, როგორც დღემდე გამოდიოდა ხოლმე.

ამ უკანასკნელი ნახევარი წლის გამოცდილებამ დაგვარწმუნა ჩვენ, რომ ყოველ-დღიური გაზეთი ჩვენთვის აუცილებელ საჭიროებას შეადგენს და ამიტომ

მოგაგალ წელსაც „დროება“ მუდამ დღე გამოვა,

გარდა ორშაბათისა და უქმეების შემდეგ დღეებისა.

ხელის-მოწერა

თ ფ ი ლ ი ს შ ი — მიიღება დროების რედაქციაში (სერგივეის ქუჩაზე, ივ. ამირაგვის სახლებში).

ბარეშე მცხოვრებთა ამ აღრესით უნდა დაიბარონ გაზეთი: Въ Типографіи. Въ редакціи „Дროзба“.

ფასი გაზეთისა

მთელის წლისა	8 მან.	კაპ.
ქვეის თვისა	4 „	50 „
ოთხის თვისა	3 „	„

მხოლოდ ამ ვადებით შეიძლება მომავლის წლიდამ გაზეთის დაბარება. შემოჩილესი თხოვნა ხელის-მოწველებსა და აგენტებს: ხმადრი უფლი გაზეთისა იმის დაბარებისა-თანავე უნდა იმჩნეს გამოგზავნილი; თუ არ თავის აგენტების საშუალებით, ისე რედაქცია უფულოთ გაზეთს არავის არ გაუგზავნის.

ლონდონი, 28 დეკემბერს. სტამბოლიდამ მოვიდა ამბავი, რომ ოსმალთა მინისტრებს მიუღიათ დროებით მორიგების პირობები და წარუდგინათ სულთანისათვის დასამტკიცებელად. ლორდ ლერბის რჩევით, პორტა პირ-და-პირ რუსეთთან დაწყებს ამ დროებით მორიგებაზედ მოლაპარაკებას.

ოქის აზვები

აზვის ბრძოლის ველიდამ

სტამბოლის გაზეთებში იწერებოდა პარზუმუმიდამ, რომ მუხთარ-ფაშამ 14 დეკემბერს მიატოვა პარზუმი და მრზინ-გაინში წავიდა იმ განზრახვით, რომ იქ ახალი ჯარები დაამზადოს.

ამავე საგნის თაობაზე მენის გაზეთს „Presse“-ში დაბეჭდილია შემდეგი დეპეშა 18 დეკემბერს თფილისიდან მიღებული:

მუხთარ-ფაშა 14 დეკემბერს წავიდა პარზუმუმიდამ. რომ არავინ იცნოს, იმან უბრალო სალდათის ტანისამოსი ჩაიცვა და თან აკრებოდა ვადაცმული ერთი კონსული ვაიყოლია. რუსის ყაზახებმა დაუჯერეს ამ კონსულს, რომ ეს უბრალო დაქრილი სალდათი არის ოსმალთა და დაუბრკოლებლივ გაუშვეს.

„მოლტის სააგენტოში“ დაბეჭდილია შემდეგი დეპეშა 19 დეკემბერს მიღებული სტამბოლიდამ:

მათუმიდამ მოვიდა ამბავი, რომ ბობარტ-ფაშის ესკადრას დასცემიან რუსის ლაღმით ამფეთქი ნავები, მაგრამ ვერა დაუკლიათ-რა.

ბობარტ-ფაშა ხომალდით „იზნეღინით“ წავიდა შოთისაკენ დასათვლიერებლად; შრიგორეთში დაუშინა სახლებსა და წისქვილებსა ზარბაზნები და მერე გამოაჩვენა ხმელეთზე თავის ჯარები და დაწვევინა იმათ ეს სოფელი.

რუსის ჯარი (ლენ. კომანდოვის, პრტანის ატრიალი) მიადგა პრტინის ასაღებათ; მაგრამ ვერ აიღეს და ისევ უკან დაბრუნდნენ.

გაზეთის „Голос“-ის კორრესპონდენტი ასე აგვიწერს იმ ოსმალთა პარაზოდის ნახვას, რომელიც რუსის ცეცხლის-გემმა სახელად „რუსეთმა“ შათუ

ტელეგრაფები

ბრძოლის ველიდამ

ლომბა, 29 დეკემბერს. (ოფიციალური). ისკერთან ბრძოლა 22 დეკემბერს იყო. სოფია ჩვენ 22-ს კი არა, 23 დეკემბერით.

იქ დღეს, რა დღესაც ტაშკი-სენთან ბრძოლა იყო, სულეიმან-ფაშა მოვიდა სოფიაში, მაგრამ ისევ უკან გაბრუნდა ფილიპოპოლისაკენ. 1,600 მძიმეთ დაქრილი და შამაკედავი სალდათი დასტოვეს ოსმალთებმა სოფიაში; ლენ. შურკომ ამათ ვერაფერი შემწეობა ვერ მისცა, რადგან, ბალკანზე გადმოსვლის დროს მხოლოდ თავის ჯარისათვის აუცილებელად საჭირო წამლები წამოიღო თან.

სოფიის ახლო-მანლო ჩვენ ჯარებს მუდამ წვრილად შეტაკება აქვთ ბაშინდუზუყებთან.

ბოგოტი, 27 დეკემბერს. (ოფიციალური). ტაშკი-სენთან ბრძოლის შემდეგ, ოსმალთებმა მიატოვეს არაბ-მონალი და შან-დორნიკი.

21 დეკემბერს ლენ. დანდევილისა და ბოკას ატრიალებმა დაიჭირეს ზლატი-ცა, საიდანაც ოსმალთს ჯარი აღრევე წავიდა.

22 დეკემბერს ავიღეთ პეტრიჩევი. ოსმალთებმა აქედამ თათარ-ბოზარჯიყში დაიწიეს. დამხვერავი ატრიალების მოხსენებით იხტემანთან და ტრაიანის კარებთან დიდ-ძალი ჯარი დგას ოსმალთისა ცხენოსანი და ქვევითა.

ბოგოტი, 27 დეკემბერს. (ოფიციალური). ზლატიციდამ წავიდნენ ოსმალთს ჯარები და გაჩერდნენ ქოზნიცაში. 24-სა და 25 დეკემბერს ჩვენმა ატრიალმა დათვალეირა ტრაიანოვის მალი თეკისაკენ და დარწმუნდა, რომ ეს ადგილები მტერს ძალიან გამაგრებული აქვს. ამ დათვალეირების დროს ჩვენ გაგვიყინა 2 აფიცერი და 60 სალდათი; ამას გარდა მტერმაც 10 მოგვიკლა და 18 დაგვიჭრა.

ამავე დღეს პოლოკონიკმა ქრავესკის ორის პოლკით დაიჭირა ახმეტლი, რომელსაც იცავდა ოსმალთს 6 ტაბორი. ამ დროს ჩვენის მხრით 100 კაცია მოკლულ-დაჭრილი.

ბოგოტი, 28 დეკემბერს. დამით 26 დეკემბერს, ლენ. ქარკოვმა დაუჭრა თავი ტრაიანოვის ვალში გამაგრებულს მტერსა და აიღო რედუტი, სახელად „არწივის ბუდე“.

ამ ორ დღის განმავლობაში ჩვენის მხრით სულ 2 აფიცერია დაჭრილი, 18 სალდათი მოკლული და 187 სალდათი დაჭრილი.

მის მახლობლად დაატუსალა 750 კა-
ლა:

„მე ვთხოვე ნებათა ზეგნი ხომალ-
დის ლეიტენანტს ბარანოვს და შევედი
კაიუტში, საცა 12 მსმალის აფიცერი
ისხდნენ ახლად დატყვევებულები; კაიუ-
ტი სასეიყო მაყურებელი ხალხით.
ტყვეები თამამათ ისხდნენ და თავის
მხრით გასტერებით გვიყურებდნენ ჩვენ
და ყველა კითხვაზე პასუხს გვაძლევ-
დნენ.“

— მინ არის თქვენში ყველაზე უფრო-
სი აფიცერი? ვკითხე მე ერთს ახალგაზ-
და აფიცერს.

— აი ის! მიმითითა იმან ერთს შუა
ხნის გამხმარ აფიცერზე, რომელსაც
ოქროთ მოჭედილი სახელი და საყე-
ლო ჰქონდა.

— რა ჩინი გაქვთ თქვენ?

— ბიშაში (მაიორი) ვარ.

— არ გეოთირებათ განა, რომ ეს
ხალხი ასე შემოგჩერებიათ?

— რა ექნათ? თქვენები რომ მოჰ-
ყავთ, ჩვენც ასე შევჩერებდით და
ვათვალავდით.

— რამდენი გყავთ თქვენ ჩვენი
ტყვე?

— ათას ხუთასზე მეტი იქნება. ყვე-
ლა სტამბოლშია და კარგათ ვინახავთ.“

მართი რუსული ოფიციალური გაზე-
თი გვაცნობებს, რომ 8 ქრისტეშობის-
თვემდინ რუსეთის მხრით მეროპისა და
აზიის ბრძოლის ველზე სულ 80,412
კაცი არის მოკლული და დაჭრილი.

ვეროკის ბრძოლის ველიდან

შთავრესი ყურადღება რუსეთის მხე-
დრობას მეროპის ბრძოლის ველზე ამ
ქამად აღრიანობოლისაკენ აქვს მიტყე-
ული.

ჩვენ ვიცით, რომ ერთის მხრით აღ-
მოსავლეთ და ჩრდილოეთ ბოლგარიაში
ორი კორპუსი არის დატოვებული—მე-
მკვე დროსა და ღენ. სიმერმანის—იმ გან-
ზრახვით, რომ იქაურს შესანიშნავ ციხე-
ქალაქებს—რუსჩრკს, შუმლას, მარნასა
და სილიატრიას შემოერტყან გარშემო
და აილონ.

მეორეს მხრით ორი სხვა კორპუსი
—ღენ. ბურკოსი და რადეცკის უკვე
გადავიდნენ ბალკანის მთებზე; პირველ
ამ ატრიადთაგანმა აილონ ოსმალთებისა-
გან მიტოვებული ქალაქი სოფია, მეო-
რემ, როგორც გუშინდელ ოფიციალურ-
მა დებეშამ შეგატყობინა, დატყვევა
მხოლოდ მსმალის შიპკოს ატრიადი
41 ბატალიონი თავის 10 ბატარეით.

ახლა ეს ბალკანზე გადასული ორი
კორპუსი, უეჭველია, შეერთდება და
პირ-და-პირ აღრიანობოლის ასაღებად
გასწევენ.

ამიტომ ურიგო არ იქნება მოვიყვა-

ნოთ აქ რამდენიმე ცნობა იმაზე, თუ
რა ძალა დაუხვდება მსმალის იქ რუ-
სებს გასაჩერებლად. ამ საგნის თაობაზე
გაზ. „Times“-ის კორრესპონდენტი აი
რას იწერება:

„სულეიმან-ფაშას, როგორც ამბობენ,
40,000 კაცი მოჰყავს ბოლგარიიდან.
ამას გარდა 40,000 კაციც მარნიდამ
სტამბოლს მოსულა და აქედამ აღრიან-
ობოლის გასაჩერებელია. მს შესდგა 80,000
კაცი გაწრთენილი და სამხედრო საქმე-
ში დახელოვებული ჯარი. ამას შეიძ-
ლება მოუმატოთ კიდევ 30,000 კაცი,
რომელსაც სტამბოლიდან აგზავნიან ამ
მოკლე ხანში.“

„მწაირად სულეიმან-ფაშა 110—
120,000 კაცს დაახვედრებს მტერს
აღრიანობოლთან.“

„რასაკვირველია, ამ ჯარით შეიძლე-
ბა გააჩეროს სტამბოლისაკენ მიმავალი
მტერი; მაგრამ ის დიდხანს ვერ გაუძ-
ლებს რუსებს, რომელნიც, პლენოს
აღების შემდეგ, მომეტებულ ნაწილს
თავის თითქმის 400,000 კაცისაგან შე-
მდგარ არმიისას პირ-და-პირ აქეთკენ
გამოსწევენ.“

18 დეკემბერს ბუხარესტიდამ მოსულის
დებეშაში იწერებია:

„ღ. მ. მემკვიდრე ისევ რუსჩუკის ატ-
რიალის მთავარ-სარდლად დარჩება. ღენ.
ტოტლებენი დანიშნულია მისს შამლ-
ლესობასთან იმისთვის, რომ ხელმძღვე-
ნელობა იქონიოს რუსჩუკის ასაღებად
საქირო მუშაობა დროს.“

„პლენოს აღების დროს რაც ზარ-
ბაზნები ხვდათ რუმინებს, ყველა ბუხა-
რესტში მოიტანეს.“

საქართველო

დღიური

„* ამ ნომრით ვათავებთ ჩვენ წლე-
ვანდელ წელს. ხვალ გამოვა 1878 წლის
პირველი ნომერი ჩვენის გაზეთისა...“

ჩვეულებრივად, ამ მომავალი წლის
პირველ ნომერში ჩვენ მოველოდებოდეთ
მკითხველს როგორც იმაზე—თუ
რა შეგვიძინა ჩვენ გასულმა 1877 წელ-
მა და რას მოველით, ანუ რას უნდა
მოველოდეთ, მომავლის 1878 წლისა-
გან.

ახლა კი გავკრიტ შევნიშნავთ მხო-
ლოდ ამას, რომ ეს მომავალი წელი-
წალი ჩვენი ძავეკასიის ლიტერატურის გა-
ცხადებებით იწყება: 1 იანვრიდამ სამი
ყოველ-დღიური გამოცემა გვემატება
უფ. ნ. ნიკოლაძის რუსული გაზეთი
„Обзор“, უფ. ბრ. არწრუნის სომხუ-
რი „მ შაკ“, რომელიც დღემდინ კვი-
რაში ორჯერ გამოდიოდა, დღეიდან მუ-
დამ დღე დაიწყებს გამოსვლას და „Тел-
лискія обявленія“, თუ შეიძლება,
რომ ამ განცხადებათა ფურცელსაც გამო-
ცემა დაეარქვათ.

ჩვენ გავიგონეთ კიდევ ერთი ახალი

ამბავი, რომელიც ჩვენ, ქართველებს,
უფრო დახლოებით შეგვეცნობა: ამბობენ,
ვითომც „ივერიის“ გამომცემლობა და
თანამშრომლებს მხედრულად აქვთ
ქართული ჟურნალის გამოცემაზედ, თუ
„საქართველოს მოამბის“ განახლებაზედ,
ნამდვილად არ ვიცით.

* * * ღღეს, პარასკევს დილით, ძალაქის
მცხოვრებლები აღელვებულები დარბო-
დნენ ქუჩებში, რადგან ზარბაზნის სრო-
ლა შეიქნა, და ვინც არ შეხვდებოდათ,
ყველას ჰკითხავდნენ:

— რა ამბავია? რათ არის სროლა?

— არზრუმი ავიღეთ? და სხე.

ბოლოს აღმოჩნდა, რომ ზარბაზნის
სროლა იმიტომ ყოფილა, რომ ღენ.
რადეცკის კორპუსს დაუტყვევებია მს-
მალის შიპკოს ატრიადი, სულ 41 ბა-
ტალიონი თავის 10 ბატარეით.

* * * პეტერბურის გაზეთებში იწერებია,
რომ იქაურ საზოგადოების ყურადღება
ამ ქამად მიტყეულია ძავეკასიის სხვა-და-
სხვა სურათებზე, რომელიც ნახატრობის
პროფესორმა პრემაციემ საყოველთაოდ
გამოფინაო. მანსაკუთრებით ყურად-
ღება დაუქსახურებია, სხვათა შორის,
შემდეგ სურათებს: „ღარილის ხეც“, რომ-
ელზედაც მოჩანს ძველი, მამარის
კოშკი; „მრევის ქუჩით“, „ახალცი-
ხელი სომეხი“, „მართველი მებატონე“,
„მართველი თავადის ცოლი“ ნაციონა-
ლურს ტანისამოსში და სხე.

* * * „მართველობის მოამბე“ გვაც-
ნობებს, რომ უშამლღეს მთავრობას მო-
მავალი წლისათვის 50,000 მანეთი და-
უნიშნავს ძახეთიდან ღღესტანში გზის
გასაყვანად.

* * * სიონალიდამ გეწერენ, რომ წელს
აქეთკენ დიდი ზამთარი არის, თოვლი
და ყინვაკო; და ამ ზამთარმა თან ავათ-
მყოფობაც მოიტანაო; სხვათა შორის,
ყვავილის გაერტყვებას უჩივიან.

* * * მვემო იწერეთილამ გვატყობინე-
ბენ, რომ ქარი ჩადგაო და მაგიერად
ამ ქამად ოოვლა დაიწყავო.

მობირში ხის ხილი გაუყვიებო-
თ. სხვის წყალზე და ეს გარემოება
ძალიან ახანებს ადგილობრივ მცხოვრე-
ბლებს, რადგან ღღეს შემდეგ ისინი ბა-
რთაზე დიდს გაჭირებით გადასვლ-გად-
მოსვლას მოჩჩებიათ.

„დროის“ კორესპონდენცია

ქახეთი, 28 დეკემბერს. მოგვივიდა ზამ-
თარი! ზამთარი მხოლოდ სიცივისა, რად-
გან თოვლი სულ ორის მზიანის დღის
საგდამიც არ მოსულა, თუმცა მეორე
კვირაც არის ერთ სანერთხედა თოვლს
ფუქსაეატათ, თითქოს ბუნებას ესეც არ
ემეტებაო, რადგან გლენის შრომისათვის
სასარგებლოაო. თვითონ ძავეკასიის ქე-
დებიც დაუთოვლაკია ისეა.

მარამ სიცივეები სასტიკები დაჭირა
და ნახევარი გლენი ხალხი ავათმყოფათ

გაზადა და თითო-თითოთ ისტუმრებს ამ მოუსვენარის სოფლიდამ მოსვენებაში. სოცლები, არამც თუ მკედრებს მგლოვობენ ძველებურათ, პირ-იქით შეჭხა-რიან, რადგან გულის გამაცხოველებელს მზესაც მოსწყდნენ ეს ორი თვე არის, ღრუბლიანის ტაროსებისა გამო, და ამბობენ: „მეც კი“

„—აჲ! ეს მხეც მოვაჭრე სომხებმა ხომ გირაოთ არ დაიჭირეს!“

მართლად ამისთანა ნოტიო და მოსავლისათვის ხელის-მომწყობი შემოდგომა ბევრს არ უნახამ. ძრიელ კარგი საიმედო ჯეჯილებიც არის, ასე რომ იმედია, თუ ასე ხელი შეუწყო ტაროსმა, მერმისაც წი-ვეანდლისთანა მოსავალი მოვიდეს. მართმარცვალიც არ მოჰკლებია ნათესს ჭიანჭკლის, თავის თუ მფრინვლებისაგან. აჲ კარგი ნიშანია.

მაგრამ ჩვენებური სომხის რსტატობას ვინ დაუდგება წინა და ან რა თავე-ჭიანჭველასთან მისაბამებელნი არიან! ამათ ეხლავე გლეხის მომავლის მოსავლის ნახევარზედ მეტი მითვისებული აქვსთ სხვა-და-სხვა რსტატობითა... სწორეთ მოგახსენოთ, სამართლის (?) გზა არ იციან: გლეხმა თუნდა ხუმრობითაც არის „ვერ მოგცემ“ უთხრას, მაშინვე უნდა მშიერის მუტლით გაედგნოს ჯიბე და ხურჯინ სავეს სომეხსა სამართლისაკენ, რომელიც მოპასუხის მისვლამდინვე თავის უკუღმართს საქმეს გაწაღმარებულს დაახვედრებს... ამხედ არც მოსამართლეები იტკივებენ თავებსა:

მეხუთე წელიწადია, რაც ერთის სოფლის მთელმა გლეხთ სოზოგადობამ მთავრობას თხოვნა მიაართო. — „რაც რამ გვებადა, სულ სომხებმა წაგვართვეს, უკანასკნელი ქვაბიც არ შეგვარჩიან“, რომ ცოლ-შვილს ბალახი მოუხარშოთ და იმითიც არის ეჭვებოთო.“ მარამ იმისი პასუხი იქნება თქვენ კი გაიგეთ რამე და ამათ არაფერი. შემდგომ ორის წლისა მიჰმართეს ერთს სასულიერო პირს: „იქნება ღვთის შიში და ხათრი კიდევ ჰქონდეს ვისმე და ამის ცდითა და შუამდგომლობით გვეშველოს რამეო!“ მარამ კიდევ ვაი თქვენს მტერს, ნეტავი რამდენიმე სისხლის ოფლით მონადეაწი გროშებიც არ გაეყოლებინათ თანა, თორემ აქედამაც ის გამოვიდა, რაც პირველიდამ და დარჩენ ღვთისა და კაცისაგან იმედ-მიხდლილი.

შველა გულის შემატყვიარნი ჩასჩიხნებენ ამ გატანჯულებს: „მამულები ისევ დაგებრუნდებათ, რადგან სახელმწიფო ქონების გამგეობის ნება-დაურთველათ არის დაყიდულებიო.“ მათეე აზრი განუცხადა 16-ს წარსულს ნოემბერს, დავების გარჩევის დროს, მკრუხნოი სულის

მეფეოი მტდელოენიაში უბელნომოჩენ-მა ხაზინის მხრიდამ თავადმა ხერხეული-ქემ, რომლისა გამო დანიშნულია ადგი-ლოზრივი გამოძიება, მაზედ თუ ნამდვი-ლათ 1872 წელში შემდგომისთვის ნა-ჩვენები სომხებისაგან თავიანთად ვენა-ხები და სახნავეები არის სახელმწიფო მა-მულები თუ არა?

მსეც ძალიან კარგი! მარამ გამოძიება როდის-ღა უნდა იყოს? მაშინ, როცა ვაზის ძირკვიც აღარ იქნება იმ გაყიდულს დედამიწაში? საკვირველზედ საკვირველია ამ გვარი თვალ-ყურის უგდებლობა მთავრობისაგან ამ უბედურებ-ზედა.

ხაზინასაც კი დიდი ზარალი ეძლევა ამ გლეხების მამულების სომხებზედ გადასვლით; თუმცა ხაზინა თავის მამულ-ზედ დასახლებულს გლეხისაგან ცხრა მანეთის გარდასახადილამ კაპეიკსაც არ იკლებს, მარამ ზარალი იმაშია, რომ ყოველი ასი დესიატინა ვენახებიდამ, რომლებიც დღეს სომხებზეა გადასული, წელიწადში ათასი ქვების თხლის გამოხდა შეიძლებოდა და რადგან ქვაბსა და მის ზარფუში, რომელშიაც ორმოცი ვედრო ჩავა და დღე-ღამეშიაც სამხედ მეტი არ გამოიხდება, რომელიც შეადგენ-და, ვედროზედ ხუთი შაური, თუმანსა დღე და ღამეში და ათასი ქვაბი სამას ოცდა ცამეტ თუმანსა წელიწადშია.

აი აქედამა სჩანს ყოველ წლიური ხა-ზინის ზარალი. რაკი სომხების საკუთრე-ბათ გახდა ის მამულები, გაუკეთებლო-ბით სულ ამოვარდა და ბევრი მოიხნა კიდევცა. და ის იმედი, რომ ვენახები უსამართლოთ გაყიდულებია და მალე დაგებრუნდებოთო, რომ დროზედ გაჰ-მართლებოდათ, იქნება კიდევ სულს მოუდგამდნენ ამ ატიალებულს მამუ-ლებსა და გლეხების მდგომარეობა გაუმ-ჯობესდებოდა; დღეს კი სხვა მიწაზედაც ვეღარ გაუბედნიათ ვაზის გამენება, რა არის, იმასაც იმნივე წამართმევენო! და ხოჲ მოგახსენებათ, რომ უსამართლოთ წართმეული არამც თუ კაცს მხოლოთ ცხოვრებაში აძლევს ზარალსა, არამედ მისს ზნეობაშიაც დიდს ცვლილებას ახ-დენს და უმდგრევეს გულისა...
მინამ სიღნაღლი

სია შემოღობიკავთა

სასარგებლოთ თათრის-ქვეშევრდომთ სომეხთა ვადმოსრულთა დენერალ ტერ-ლეუკასოვის შემწეობით რუსეთის სამხ-ღვარში *):

დეკანოზი ტერ-ღავით იარალიანცი — 10 მანეთი, ანნა ტერ-ღავით იარალი-ანციის ასული — 3 მან. მლისაბედ ტერ-

*) „დროება“, № 226.

ღავით იარალიანციის ასული — 3. ნანო ხეროდინოვისა — 5. დეკანოზი პეტრე ხო-ჯაევის ასული — 3. სოფიო ტელუხანო-ვისა — 3. მია ზოზობოვისა — 3. მართა ბველესიანისა — 5. ლიზა ხეჩიკოვისა — 3. ნატალია ძალანთაროვისა — 1. მვემია ძალანთაროვისა — 2. მარამ ძალანთა-როვისა — 1. სოფიო მეფისოვისა — 1. რემ-სიმე ტუჩაიძისა — 3. მიხეილ ქოლიაშვი-ლი — 1. სიმონ ქურჭოვი — 2. ბარბარე ღანდუროვისა — 5. ნინა ბაბაევისა — 3. მარამ ჩარეკოვისა — 3. დარიკო ზალი-ნოვისა — 1. მკა ხოჯაევისა — 3. დარი-კო ჰეშმარიტოვისა — 1. მეგიძე — 1 მ. არტემ აკობოვი — 1. ალექსანდრე შა-ტიროვი — 1. ბოლოგოვი — 1. შცნობი ვინმე — 1. შცნობი ვინმე — 2. შცნობი ვინმე — 1. პავლოვი — 1. ბიორგიევი — 1. მრბელიანი — 3. N.N. — 1. N.N. — 1. 3. ბებუთოვი — 3. ხონდორონო — 40 კ. ბარასიმ ჰაიკაზოვი — 3. ძოსტანტინოვი — 1. ილია ჰყონია 50 კ. ნინო შორ-ღანოვისა — 3. როზა ბანდუროვისა — 3. მარია ბასნეცკაია — 1 სარგის რამანიჩ იი ანისიანცი — 10 მ. თინანა შარაგო-ზოვისა — 3. ქეკელა შიფინოვისა — 6 მ. ლიზა მკრომჭედლოვისა — 3. სალომე ხოჯაევისა — 1. მარამ ზუბიევისა — 1 მ. ანნა მღებროვისა — 1. მარამ მარიანო-ვისა — 3. მლისაბედ მურადოვისა — 1. სურათო ალიბეგოვისა — 1. შცნობი ვინმე — 1. შცნობი ვინმე — 20 კაპ. სო-ფიო ამირალოვისა — 1. ბაიანე მარია-ნოვისა — 20 კაპ. ქეკელა შურულოვისა — 1. შუმან ალხაზოვისა — 3. მარამ მარიანოვისა — 1. სალომე მკანეზოვი-სა — 1. ანნა პურადოვისა — 1. ალექსან-დრე ბაქრაძე — 1. სოფიო მამაჯანოვისა — 1. რემსიმე შურინოვისა — 3. შცნობი ვინმე — 1. ნატალია ბარაშოვისა — 3 მ. მლენე — 1. ნინო ტერტეროვისა — 1. მ. სოფიო შაჰინოვისა — 1. ქეკელა მარდა-ნოვისა — 1. ძატარინე ამირალოვისა — 1. მარამ შურინოვისა — 1. მლისაბედ ჩარე-კოვისა — 1. სალომე ძეარიაანისა — 1 მ. ნინო შანიევისა — 1. ძატო მურადოვის — 3 მარამ თუმანოვისა — 1. ანნა ხარაზო-ვისა — 1 დარიკო ალანისი — 1. ნინო ხუმარაძისა — 2. მარამ პაპისოვისა — 1. რემსიმე ხუბეროვისა — 1. ქეკელ ბერუ-ჩოვისა — 1. შიმანსკე — 1. ბაბრიელ მღე-ბროვი — 1. მღვა ხელთუბლიშვილის ასული — 1. ანა მღებროვისა — 1. მეთე-ვან ძარჩიანციისა — 1. ანა აუშტროვი-სა — 1. მათათო აუშტროვისა — 1. შც-ნობი ვინმე — 3. შცნობი ვინმე — 1 მ. იაკობ შაზაროვი — 2. ანდრონიკოვი — 1. მანეთი შცნობი ვინმე — 10 მან. კაპ. შცნობი ვინმე — 40 კ. შცნობი ვინმე — 20 კ. მ. მრეველოვი — 3. მ. ტ. კეინიხიძე — 2. მიხეილ მართანოვი — 3. ქეკელ ბეგალოვისა — 1. მარამ ბეგა-ლოვისა — 1. მართა ბეგალოვისა — 1 მან ანუშკი ღვიდოვისა — 40 კ. შანია ბე-რუჩოვისა — 30 კაპ. მაგდან ბერუჩოვი-სა — 28 კ. ძალია ბერუჩოვისა — 1. თ. დიმიტრი თუმანოვი — 2. მ. აბულაძე — 2. მ. მრეველოვისა, შეგროვედა — 3 მ. და 70 კ. ბეგორქ ბაბოვი — 10 მ. ალექსან-

დრე მელიქ-ჰაიკაზოვი—25 მ. მარია ტინამიროვისა—1, მალალ შაჰინოვისა—40 კ. ნათელა—40 კ. უცნობი ვინმე—20 კ. ნინო—20 კ. მეთევანი—40 კ. უცნობი ვინმე—35 კ. მირიანოვი 60 კ. მაგდან პარუნბეგოვისა 50 კ. მამო მღებროვისა—60 კ. ნათელა მკანეზოვისა 40 კაპ.

მთელი ჯამი—275 მან. 93 კაპ.
დკანოზი ტერ-დვით იარალოვი

განცხადებანი

რასპორიადიტელნი კომიტეტი საზოგადოებისა, რომელსაც საგნად აქვს მბილისის საქალაქმანაზისა და პროვინციის დარბ მოსწავლე მზრუნველობა, უმორჩილესად სთხოვს ამ საზოგადოების წევრთა, რომ დროით შემოიტანონ მომავლის 1878 წლის ხვედრი ფული, როგორცაც ამას საზოგადოების უსტავის მეოთხე პარაგრაფი მოითხოვს. შული უნდა ჩაჰბარდეს საზოგადოების კაზნაჩის, მანტანგ დიმიტრის ძეს მთელაშვილს, მბილისის ოკრუჟნი სულში, დილის 10-ს სათიღამ ნაშუადღევს 2-ს სათამდე.

(3-3)

იბეჭდება და ამ მოკლე ხანში გამოვა „**სოლი ვიტირო თუ ფული?**“

მთხ-მოქმედებიანი კომედია
უფ. ალ. ა. თუთაევისა

„მუაკ“

ვერცხული

ლიტერატურული და პოლიტიკური სომხური ჟურნალი

1878 წელს გამოვა მუდამ დღე, გარდა უქმეებისა და უქმეების შემდეგ დღეებისა.

სივრცე და პროგრამა გაზეთისა ძველი დარჩება. გაზეთს მოუვა თავის საკუთარი ტელეგრაფები.

გაზეთის ფასი წელიწადში—10 მან. 1/2, წლის 6 მან. ხელის-მოწერა მიიღება თფილისში გაზ. „მუაკის“ რედაქციაში და უფ. სატუროვის ლამპის მალაზიაში.

საღკვე ნომრები 5 კაპ. გაიყიდება. ქალაქს გარეშე მცხოვრებთა ამ აღრესით უნდა დაიბარან: В Тифлисе. Редакция газ. „Мшак“.

ივერია

გამოვა 1878 წელს იმავე სახით, იმავე პროგრამით და ისევე კვირაში ერთხელ, ხუთშაბათობით.

ფასი ერთის წლისა, გაგზავნით თუ გაუგზავნელად, შეიღი მანეთია.

ხელის-მოწერა მიიღება მბილისში, „ივერიის“ რედაქციაში, რომელიც იმყოფება მთაწმინდის ქუჩაზედ, შიოყვის სახლების ზემოდ, მანანოვის სახლში, სახლი № 5.

ჭუთაისში ანტონ ლორთქიფანიძის ბიბლიოთეკაში.

მბილისის გარედ მცხოვრებთა შეუძლიანთ დაიბარონ გაზეთი „ივერია“ ამ აღრესით: В Тифлисе, в редакцию газеты ИВЕРИЯ.

ხელის-მოწერა 1878 წლისა.

„თფილისის მოაზება“

წელიწადი შეეძება

1878 წელს „თფილისის მოაზება“ გამოვა მუდამ დღე გარდა უქმი დღეების შემდეგ დღეებისა.

ხელ-მოწერის ფასი

გაუგზავნ.	გაგზავნით თფილისში	რუსეთში
პირთი წლით — — — — 10 მან.	11 მან.	12 მან.
6 თვით — — — — 5 „ 50 კაპ.	6 „	6 „
3 — — — — 3 „ „	3 „ 50კაპ.	4 „
1 — — — — 1 „ „	1 „ 25 „	1 „ 50 კაპ.

ხელის-მოწერა მიიღება რედაქციის კანტორაში, შრენის მოედანზე, № 3, შრთი-ერთ ძრედიტის ბანკის გვერდით.

ქალაქის გარეშე ხელის-მოწერნი ამ აღრესით მოიწერებიან: В Тифлисе, в редакцию „Тифлисского Вестника.“

ხელის-მოწერა მიიღება ყოველი თვის 1 რიცხვიდამ მხოლოდ წლის დამლევამდინ.

ქალაქის ხელის-მოწერლებმა ამას გარდა შაურიანი მარკის ფული უნდა შემოიტანონ.

რ. (3-3)

რპ. გზა.	დღლა.	საღამ.	II კ.	III კ.	ტელეგრაფი	მ. კაპ	ბირჟა	მან.	კაპ	მაზანდა	მან.კაპ
თფილისი	9 21	5 18			მ-ცი სიტყვა თფილისიდან:		პეტერბურგი, 25 დეკემბ.			თფილისი, 29 ქრისტეშ.	
მცხეთა	10 11	6 27	68	38	ჭუთაისს, შოთს	1	პირთი კანეთი ლიბს:			უქვ. თფ. ბანჯისა, ფთ.	2 20
ზორი	11 58	9 43	2 40	1 23	ბორს, დუშეთს, სიღნაღს	50	ლონდონში 23 პენსი.	78		უქვილი წითელი	1 80
ხაშური	1 29	11 57	3 92	2 18	როსტოვს, მდებსას, მოსკოვს	2	პარიჟში 248 ნანტიმი.	62		ჭერი ფუთი	1 40
სურამი	1 44		4 42	2 46	პეტერბურგს, პარშავას	2	სკონტი(სარგებლისფასი)	71		ბამბა შრენისა, ფთი	9 50
შვირილა	5 49		5 81	3 23	მსმალეთში, შვეიცარიაში	3	ბანკის ბილეთი 5%	95		— ამერიკისა, ფთი	10 —
რიონი	6 47		6 75	3 75	იტალიაში და სფრანგეთში.	3 50	მოგვიბანი(პირ-ოლის-ხ.)	227	25	მაკენტილი ბამბა ფთი.	12 —
სამტრედია	7 41		7 73	4 29	ინგლისში	3 75	მოგვიბანი (მეორე სესხი)	220	50	მატელი თუშური ფთ.	7 70
ახ.-სენაკი	—		8 57	4 76	უოგბა		ბირალს ფურკლები:			— მარაქისა ფთ.	4 60
შოთი	9 40		9 75	5 42	ა) თფილისიდან: სამზღვარ გარეთ, ჭუთაისს, რუსეთს—ყოველ დღე კვირას გარდა. ზუგდ. ორშ. და სამშ.		ფილ. სააზნ. ბანკისა.			აბრეშურ ნუხური სტ.	2 —
					ბ) ჭუთაისიდან: მზურ.—პარასკ. და ორშ. ძახელს—სამშ. და შაბ.		ხერსონის ბანკის (5%)	85	25	ჭონი ფთი.	5 90
					თფილისისა და შოთისაკენ—ყოველ დღე, კვირას გარდა. მზურგეთს—ორშ. და პარასკ.		მოსკოვის (5%)	85	50	ჭონის სანთელი ფთი.	7 80
					წიგნის გაგზავნა რუსეთში და სამზღვარ გარეთ:		აკციები:			სტეპარინის სანთელი, ფ.	14 40
					წიგნის		მდებსის სავაჭრო ბანკის	177		ხორცი ძოხისა, ლიტ.	— 72
					წიგნის		შოთი-თფილ. რენ. გზის	—		— ცხერისა, ლიტრა	— 72
					წიგნის		შაი ზღვის ცეცხ. გემების	527		სპირტი, გრადუსი	— 15
					წიგნის		აკეკაზის და შერკუროს,	225		შაქარი, ბროც. ფთი	9 20
					წიგნის		პირე. საზღვევ. საზრგ.	745	50	— ფხვნილი ფთი	8 40
					წიგნის		პეტერბ. საზღვევ. საზ.	235	50	შავა გრვადლი, ფთი	28 —
					წიგნის		მოსკოვის საზღვევ. საზ.	268		ზეთი ქუჩუთისა ფთი.	14 50
										მჭოლი 1/2 იმპერიალი.	8 20